

11

Na podlagi 19. člena Statuta Mestne občine Nova Gorica (Uradni list RS, št. 13/12, 18/17 in 18/19) je Mestni svet Mestne občine Nova Gorica na seji dne _____ sprejel naslednji

SKLEP

1.

Mestni svet Mestne občine Nova Gorica sprejme »Strategijo za starejše v Mestni občini Nova Gorica 2022-2026«.

2.

Ta sklep velja takoj.

Številka: 1223-49/2021
Nova Gorica,

dr. Klemen Miklavič
ŽUPAN

MESTNA OBČINA NOVA GORICA
TRG EDVARDA KARDELJA 1
5000 NOVA GORICA

TEL.: +386 (0)5 335 01 12
FAX: +386 (0)5 302 74 70

Župan-Mayor

Številka: 1223-49/2021-50
Nova Gorica, 1. junija 2022

O B R A Z L O Ž I T E V

1. Razlogi za pripravo predloga Strategije za starejše v Mestni občini Nova Gorica 2022-2026 (v nadaljevanju: strategija)

Staranje prebivalstva je proces, ki se mu v razvitih državah, tudi Sloveniji, ni mogoče izogniti. Delež starejših se povečuje tudi v naši lokalni skupnosti, zato je potrebno starejšim posvetiti posebno pozornost. V Mestni občini Nova Gorica imamo delujoč socialnovarstveni sistem, ki se ga lahko s povezovanjem številnih deležnikov in civilne družbe še nadgradi.

Strategija je nastala na pobudo Odbora za socialno varstvo in zdravstvo Mestnega sveta. Za pripravo strategije je župan Mestne občine Nova Gorica imenoval delovno skupino za pripravo strategije. Strategija je nastajala v obdobju epidemije z vsemi težavami, ki jih je epidemija prinesla.

Priprava strategije temelji predvsem na opravljeni Analizi o stanju in potrebah starejših v Mestni občini Nova Gorica, v kateri je sodelovalo več kot 500 starejših od 65 let iz Mestne občine Nova Gorica ter razgovorih z izvajalci zdravstvenih in socialnovarstvenih programov in storitev. Strategija odgovarja na položaj starejše populacije v družbi, ki ni celovito urejen. Še vedno ni zagotovljena dolgoročna vzdržnost pokojninskega sistema, Zakon o dolgotrajni oskrbi sprejet konec lanskega leta še nima vseh izvedbenih aktov, Resolucija o nacionalnem programu socialnega varstva do leta 2030 je bila pravkar objavljena. Vse to bo v bodoče terjalo spremembe in dopolnitve strategije. Sprejem strategije bo, kljub navedeni nedorečenosti, omogočil začetek uresničevanja temeljnih ciljev, ki jih strategija prinaša.

Kljub vsemu pa so razlogi za sprejem strategije predvsem izboljšanje kvalitete življenja starejših v tretjem življenjskem obdobju, zagotovitev čim daljšega bivanja starejših v domačem okolju, z naborom programov in storitev, ki ji to omogoča ter razvoj skupnostnih programov za starejše in deinstitutionalizacija, skrb za zmanjšanje tveganja revščine med starejšimi ter socialna vključenost.

2. Vsebina strategije

Strategija je vsebinsko razdeljena na več delov. Uvodu sledi izdelana swot analiza s prednostmi in slabostmi ter priložnostmi in nevarnostmi, ki jih strategija prinaša.

V prvem poglavju strategije so navedena zakonodajna izhodišča, ki smo jih upoštevali pri pripravi strategije in se dotikajo področja starejših.

Drugo poglavje obsega pregled stanja na področju skrbi za starejše v Mestni občini Nova Gorica in zajema izvajanje zakonskih obveznosti Mestne občine Nova Gorica na področju starejših ter izvajanje drugih nalog na področju socialnega varstva in varstva starejših v Mestni občini Nova Gorica in analizo o stanju in potrebah starejših v Mestni občini Nova Gorica, ki jo je na podlagi ankete izvedla Fakulteta za uporabne družbene študije Nova Gorica.

Tretje poglavje pa vključuje prednostne usmeritve s cilji in ukrepi, ki jih zasledujemo v strategiji. Prednostne usmeritve smo razdelili na štiri dele: ustvarjanje kakovostnega bivalnega okolja za aktivno staranje, izboljšanje zdravstvenega stanja starejših oseb, socialno varstvo in vključevanje starejših v družbeno življenje in zmanjšanje tveganja revščine.

Usmeritve in cilji strategije so skladni z Resolucijo o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2022-2030.

Pred pripravo strategije, ki jo sedaj predlagamo v sprejem Mestnemu svetu Mestne občine Nova Gorica, smo predlog strategije 16.5.2022 predstavili tudi Odboru za socialno varstvo in zdravstvo mestnega sveta Mestne občine Nova Gorica. Odbor za socialno varstvo in zdravstvo vsebinskih pripomb na predlog strategije ni imel.

Predlog strategije je bil nato objavljen na spletni strani Mestne občine Nova Gorica in s tem dana občankam in občanom možnost, da na predlog strategije podajo svoje pripombe in dopolnitve. Opravljeni sta bili dve predstavitvi strategije in sicer ena društvom upokojencem, druga pa splošni javnosti. V okviru javne obravnave so bile na strategijo podane pripombe:

- Nacionalnega inštituta za javno zdravje Območna enota Nova Gorica,
- Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Nova Gorica in
- Civilne iniciative za preporod Solkana.

Pripombe na strategijo, ki jih je podal Nacionalni inštitut za javno zdravje Območna enota Nova Gorica so se nanašale na enoto za paliativno oskrbo in hišo HOSPIC. Pripombe smo upoštevali in ustrezno popravili točko 2.5.5. strategije.

Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Nova Gorica je predlagalo dopolnitev strategije s pomenom Strateškega načrta dostopnosti Mestne občine Nova Gorica in tudi te pripombe smo upoštevali.

Pripombe, ki jih je podala Civilna iniciativa za preporod Solkana so se nanašale na nestrinjanje z umeščanje varovanih stanovanj na območje opuščenega trgovskega objekta ob cerkvi v Solkanu, saj ji tam želijo urediti Dom dveh generacij. Ob tem podajamo pojasnilo, da je v sami strategiji s strani Oddelka za okolje, prostor in javno infrastrukturo podano strokovno mnenje, da je v tem delu Solkana možno umeščanje teh vsebin, v sami strategiji pa smo predvideli izgradnjo oskrbovanih stanovanj ob Kornu.

Na javnih predstavitvah osnutka strategije so predstavniki starejših združeni v društvih upokojencev, predstavniki krajevnih skupnosti in nevladnih organizacij, ki na področju skrbi za starejše delujejo opozarjali predvsem na pomanjkanje finančnih sredstev in prostorov za opravljanje svojega poslanstva. Izrazili so pričakovanja do lokalne skupnosti, da se sredstva v naslednjih proračunskih obdobjih povečajo in zagotovijo v obsegu, ki bo zagotavljal izvajanje predlagane strategije. Predstavniki zainteresirane javnosti so dali niz pobud in koristnih predlogov pri izvajanju skrbi za starejše v mestni občini v bodoče. Pri delu s starejšimi je izjemnega pomena osebni stik, pogovor in druženje s starejšimi. Starejši potrebujejo verodostojne informacije iz kroga ljudi, ki jim zaupajo in so jim pripravljeni prisluhniti. Lokalna skupnost ima na tem področju osrednjo povezovalno vlogo in mora biti sposobna odgovarjati na vprašanja glede vseh problemov starajoče se populacije.

3. Ocena stanja

Ocena stanja na področju starejših je opisana v drugem poglavju strategije, kjer so zapisani povzetki ključnih ugotovitev Analize o stanju in potrebah starejših v Mestni občini Nova Gorica.

4. Cilji, ki jih želimo doseči

Starejšim v Mestni občini Nova Gorica želimo ustvariti kvakovostno bivalno okolje za aktivno staranje. Zagotoviti jim želimo zdravo in aktivno življenje, vključevanje v življenje mesta in podeželja, uživanje socialne in zdravstvene varnosti ter urediti zunanje površine, ki bodo starejšim in vsem občanom omogočale prostor za druženje in aktivno preživljanje prostega časa.

Poleg kakovostnega bivalnega okolja želimo izboljšati zdravstveno stanje starejših oseb, predvsem vzpostaviti nabor aktivnosti za zdravo staranje, zdrav način življenja in zdravo prehrano. Poskrbeti za programe za krepitev zdravja, dostopnost do zdravnika, krepitev medgeneracijske solidarnosti in povezanosti ter širitev študijskih programov na področju zdravstva, socialnega varstva in psihosocialne pomoči in na ta način zagotoviti kader, ki ga sedaj primanjkuje.

Cilj, ki ga želimo doseči s strategijo je tudi vključevanje starejših v družbo in socialno varstvo starejših. Vključenost v družbo je pomembna za dostojno in kakovostno življenje vseh generacij. Predpogoj za vključenost v družbo je dohodkovna varnost posameznika v vseh življenjskih obdobjih. Vključenost v družbo pomeni medgeneracijsko sodelovanje, dostopnost in povezovanje sodobnih informacijsko-komunikacijskih orodij, politično udejstvovanje, prostovoljstvo ter vključevanje v ljubiteljsko in kulturno dejavnost.

Ključno je tudi zmanjšanje tveganja revščine starejših. Pri tem je povezovanje različnih javnih služb in nevladnih organizacij ključnega pomena, solidarnost pa pomembna družbenega vrednota. Doseči želimo neke vrste varnostno mrežo, ki jo sestavljajo neformalna medsosedska pomoč, aktivnosti nevladnih organizacij in organizirano prostovoljstvo, ki pomembno dopolnjujejo sistem socialne varnosti države in lokalne skupnosti.

5. Realizacija strategije

Strategija prinaša Mestni občini Nova Gorica pobude za:

- ureditev bivalnega okolja starejših občanov v mestu in na podeželju, s posebnim poudarkom na problematiki gibalno oviranih
- pomoč socialno ogroženih oseb.

Prav tako v strategiji predlagamo ukrepe za pomoč starejšim pri gospodarjenju s stanovanji. Poleg tega strategija opredeljuje ukrepe za izboljšanje in krepitev zdravja ter pridobivanje osnovnih digitalnih veščin, potrebnih za nujno elektronsko poslovanje starejših oseb.

Strategija odgovarja tudi na pobudo javnih zavodov, ki izpostavljajo pomanjkanje zdravstvenega in negovalnega kadra, tako da predlaga vrnitev študija za vede zdravju v Novo Gorico. Niz ukrepov za vključevanje starejše populacije v socialno in kulturno življenje mesta in podeželja, z ustanovitvijo dnevnih in večgeneracijskih centrov ter predlog za bolj intenzivno promocijo in krepitev prostovoljstva kot družbene vrednote. Najava predloge za zagotovitev prostorov za skupnostna stanovanja, pomoč na domu in center za krepitev zdravja, ob nujni uskladitvi prostorskih aktov z izraženimi potrebami starejših.

Strategija sledi evropski usmeritvi po deinstitucionalizaciji in starejšim omogoča čim daljše bivanje v domačem okolju z vsemi potrebnimi storitvami.

6. Strategija – finančne posledice

V proračunu Mestne občine Nova Gorica se že zagotavlja sredstva za izvajanje vseh zakonskih obveznosti, ki jih predvideva veljavna zakonodaja na področju socialnega varstva. Sredstva za realizacijo socialno varstvenih programov, ki niso zakonska obveznost občine in so predvideni v strategiji, pa bo potrebno zagotoviti iz proračuna, glede na finančne zmožnosti.

Mestnemu svetu predlagamo, da predloženi sklep obravnava in sprejme.

Pripravili:

Marinka Saksida
Vodja oddelka za družbene dejavnosti

dr. Klemen Miklavič
ŽUPAN

Tamara Simčič
Višja svetovalka za družbene dejavnosti

PRILOGA: Strategija za starejše v Mestni občini Nova Gorica 2022-2026 – maj 2022